OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu

Asiantuntijalausunto
Eduskunnan sivistysvaliokunta
9.4.2026

Heidi Usmi
Opetusneuvos
Opetushallitus

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu

- Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu oli **onnistunut**.
- Kokeilu vahvisti, että **suomalainen varhaiskasvatus ja esiopetus on korkeatasoista** ja perustuu **lapsilähtöiseen, kokonaisvaltaiseen oppimiskäsitykseen**, jossa leikki, liikkuminen, taiteellinen kokeminen ja tutkiva ote ovat keskeisiä.
- Raportti antaa **kattavan kuvan esiopetuksen toteutuksesta** eri toimijoiden näkökulmasta ja **osoittaa, että suomalaisesta varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen pedagogiikasta ja järjestämisen tavasta tulee pitää kiinni**.
- Raportti osoittaa myös **kehittämiskohteita**.

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluopetussuunnitelman perusteet

- Kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluopetussuunnitelman perusteet sai järjestäjiltä ja opettajilta **hyvän arvion**
- Perusteissa painotettiin **alle kouluikäisten lasten tapaa oppia** ja se erosi osittain myöhempien koulutusasteiden perusteista
  - Pedagogiset tavoitteet asetetaan opetukselle ja henkilöstön pedagogiselle toiminnalle, ei lapsille
  - Lapsen oppimista ei arvioida vaan arviointi kohdistuu opetukseen ja pedagogiseen toimintaan
  - Jokaisen lapsen oppimista, kehitystä ja hyvinvointia edistetään yksilöllisesti osana lapsiryhmää

Kehittämisajatuksia kokeilun pohjalta

- Arvioinnin kohteet, joihin tutkimus kohdentui eivät kaikilta osin vastanneet kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluopetussuunnitelman perusteiden asettamia tavoitteita
    - On tärkeää huomata, että kokeilun perusteet sisälsivät laajasti tavoitteita lasten oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin sekä oppimisvalmiuksien edistämiselle
- Jatkokehittämisen perustana tulee pitää suomalaisen esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa
- Kokeilua tulisi jatkaa pitkittäistutkimuksella ja laajentamalla seurantaa sekä rekisteritiedon keruuta
    - Ehdotamme myös, että keräisimme valtakunnallisesti rekisteriaineistoa varhaiskasvatuksesta lähtien koko koulutuspolun ajalta kehittämistyön tueksi.
- Kokeilussa havaittiin lyhytaikaisia myönteisiä vaikutuksia lasten osallistumisessa esiopetukseen verrattuna kotihoitoon
    - Varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen osallistuminen on tärkeää mm. lasten sosiaalisten taitojen ja kielen kehittymisen kannalta.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos

heidi.usmi@oph.fi